

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/RS/cd/ATR1512/2021-U045

Uw referentie

T 070 310 86 66

E info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

Datum 27 mei 2021

Betreft Wijziging Besluit Basisregistratie ondergrond (vierde tranche)

Geachte mevrouw Ollongren,

Op 19 april 2021 is de wijziging van het Besluit basisregistratie ondergrond (vierde tranche) voor advies aangeboden aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR).

Het Besluit basisregistratie ondergrond voorziet in de aanwijzing van brondocumenten en regelt de gegevensinhoud van de Basisregistratie ondergrond (BRO). De basisregistratie draagt bij aan kwaliteitsbeheer van de ondergrondse gegevens en zorgt voor vermindering van lasten door hergebruik van onderzoeksgegevens. De aanwijzing van de brondocumenten (*registratieobjecten*) in de BRO vindt plaats in vier tranches. Per 1 januari 2018 is de eerste tranche van de BRO in werking getreden (met drie registratieobjecten). De tweede tranche is met acht registratieobjecten inwerking getreden per 1 januari 2020. De derde tranche is deels op 1 januari 2021 inwerking getreden en treedt voor een ander deel in werking op 1 juli 2021. ATR heeft in april 2019 advies uitgebracht over de tweede tranche en in april 2020 over de derde tranche.

De vierde tranche bestaat uit het aanwijzen van zes registratieobjecten¹ en zal naar verwachting deels op 1 januari 2022 inwerking treden en voor de laatste objecten op 1 juli 2022. Het college constateert dat bij deze tranche ook rekening is gehouden met de ATR-adviezen over de tweede en derde tranche. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de organisatie van een MKB-toets en een aanscherping van de regeldrukeffecten-analyse.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

¹ Het gaat in deze vierde tranche om de volgende registratieobjecten die worden opgenomen in de BRO: 1. geologische boormonsteranalyse; 2. Formatieweerstandsonderzoek, 3. Grondwatergebruikstelsel, 4. Grondwaterproductiedossier, 5. Mijnbouwconstructie, en 6. model grondwaterspiegeldiepte.

1. Nut en noodzaak

De Basisregistratie ondergrond (BRO) fungeert voor bestuursorganen als unieke bron van essentiële gegevens over de ondergrond. De basisregistratie draagt bij aan een vermindering van onderzoekslasten en administratieve lasten voor burgers, bedrijven en overheden. De nu voorliggende vierde tranche geeft daar mede invulling aan. Het college ziet geen aanleiding voor adviespunten bij het onderdeel nut en noodzaak.

2. Minder belastende alternatieven

Door toepassing van het principe 'eenmalig uitvragen, meervoudig gebruiken' draagt de BRO als basisregistratie bij aan het verminderen van regeldruk. Bepaalde onderzoeksgegevens hoeven door de basisregistratie niet telkens opnieuw te worden aangeleverd bij ruimtelijke en infrastructurele projecten. Deze regeldrukvermindering is niet specifiek zichtbaar in deze tranche, omdat een lastenvermindering niet direct is toe te schrijven aan één tranche of één specifiek registratieobject. De inschatting is dat de BRO als geheel resulteert in een lastenreductie van enkele miljoenen euro's. Deze kostenbesparing is in een kosten-batenanalyse (2020-2021) nader onderzocht, maar is op dit moment nog niet openbaar.

Het regeldrukeffecten-onderzoek bij de vierde tranche heeft ertoe bijgedragen dat een relatief 'duur' registratieobject op dit moment niet wordt opgenomen in de BRO. Het betreft het registratieobject 'Toegepast Geologisch Booronderzoek' (BHR-AG). De standaarden voor dit registratieobject bleken onvoldoende stabiel en de verhouding kosten-baten viel negatief uit. Afhankelijk van de doorontwikkeling van het object kan dit mogelijk op een later moment alsnog worden opgenomen in de BRO. Deze uitkomst onderschrijft volgens ATR het belang van de vroegtijdige (regeldruk)kostenanalyse.

Het college ziet geen aanleiding voor adviespunten ten aanzien van minderbelastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

Werkbaarheid in de praktijk & MKB-toets

De toelichting maakt duidelijk dat uw ministerie, conform het kabinetsbeleid, de voorbereidingen heeft getroffen voor de uitvoering van een MKB-toets. Door het ontbreken van aanmeldingen van ondernemers heeft de panelbijeenkomst met MKB-bedrijven over het voorstel niet plaatsgevonden.

Bij het voorstel is een externe regeldrukeffecten-analyse uitgevoerd. Daarvoor hebben interviews plaatsgevonden met 18 organisaties (bedrijven en overheden) en een expertmeeting met vertegenwoordigers van 9 organisaties. Tijdens de interview-gesprekken en de expertmeeting zijn enkele aandachtspunten vanuit de praktijk benoemd over de werking van de BRO en de voorgenomen registratieobjecten. Daarbij ging het bijvoorbeeld over een passende verwerking van gevoelige data in de BRO en de betrokkenheid van verschillende overheden bij het aanvraagproces van een Warmte Koude Opslag (WKO-systemen). In ambtelijk overleg met uw ministerie is aangegeven dat deze aandachtspunten betrokken zijn bij de uitwerking van het voorstel.

Het niet doorgaan van de MKB-toets kan deels worden 'opgevangen' door duidelijk te maken welke aandachtspunten vanuit de praktijk (en specifiek door MKB-bedrijven) zijn

benoemd en hoe het voorstel hier opvolging aan geeft. Daarbij kunnen ook reacties ten tijde van de internet-consultatie worden verwerkt.

3.1 Het college adviseert in de toelichting in te gaan op aandachtspunten vanuit de praktijk met betrekking tot de werkbaarheid en uitvoerbaarheid van het voorstel en de wijze waarop het voorstel hier opvolging aan geeft.

3.2 Inwerkingtredingsdatum vierde tranche

Helderheid over de inwerkingtredingsdatum van het voorstel is voor alle betrokken partijen van belang. Daarmee is duidelijk wanneer het besluit en de registratieobjecten van kracht worden en vanaf wanneer bepaalde verplichtingen gelden. Het college constateert dat verschillende bronnen verschillend communiceren over de verwachte c.q. beoogde inwerkingtredingsdatum:

- De nota van toelichting bij het voorstel meldt dat “de vierde tranche gedifferentieerd in werking zal treden”. Drie van de zes registratieobjecten zullen inwerking treden op 1 januari 2022. De drie andere objecten zullen inwerking treden op 1 juli 2022.
- De website over de BRO (basisregistratieondergrond.nl) geeft aan dat tranche vier inwerking treedt op 1 januari 2022 en dat de zes registratieobjecten inwerking treden op 1 juli 2022. Elders op de website staat vermeld dat de inwerkingtreding 1 januari of 1 juli betreft en gedifferentieerd zal zijn voor de registratieobjecten.
- De internetconsultatiepagina over het voorstel meldt voor de vierde tranche dat deze “inwerking kan treden als de regelgeving die daarvoor nodig is, gereed is.”
- Het regeldrukeffecten-onderzoek geeft aan dat de vierde tranche naar verwachting “midden 2022 in zal gaan”.

Deze onduidelijkheid en verschillend gecommuniceerde data zorgen voor verwarring en dragen niet bij aan de kenbaarheid en werkbaarheid van het voorstel. Duidelijkheid over de inwerkingtredingsdatum is ook van belang omdat daarmee rechtszekerheid voor de betrokken partijen ontstaat.

3.2 Het college adviseert duidelijkheid te verschaffen over de definitieve inwerkingtredingsdatum van het besluit en de registratieobjecten en hierover eenduidig te communiceren.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldrukeffecten van het voorstel zijn via een extern regeldrukeffecten-onderzoek in kaart gebracht. Deze analyse is uitgevoerd conform de Rijksbrede methodiek. De resultaten zijn openbaar beschikbaar en gepubliceerd op de internetconsultatie pagina over het voorstel. De vierde tranche resulteert volgens de analyse in een toename van 127.000 euro tot 217.000 euro. Deze regeldrukkosten kunnen door bedrijven worden doorbelast aan de overheid.

ATR adviseerde eerder (in het advies over de derde tranche) om in het integraal kosten-batenonderzoek naar de BRO, ook inzicht te verschaffen in de (gerealiseerde) regeldrukeffecten. ATR adviseerde dit, omdat de BRO voor lastenverlichting zal zorgen, maar deze lastenverlichting niet per tranche kon worden becijferd. Het onderhavig voorstel maakt duidelijk dat een integraal kosten-batenonderzoek is uitgevoerd, maar dat hierover nog afstemming plaatsvindt met de relevante stakeholders. Dit onderzoek geeft

ook inzicht in mogelijke kansen (en kosten) van eventuele uitbreidingen van de BRO. Onduidelijk is of in het kosten-batenonderzoek ook expliciet een analyse is opgenomen over de regeldrukeffecten. Een dergelijke analyse kan bijdragen aan onderbouwde besluitvorming over eventuele uitbreiding van de BRO in de toekomst (bijvoorbeeld met gegevens over bodemkwaliteit, inclusief PFAS). Het college acht tijdige besluitvorming hierover van belang gelet op de maatschappelijke vraagstukken waarbij de BRO van meerwaarde kan zijn. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over de vraagstukken met betrekking tot bodemkwaliteit en geothermie.

4.1 Het college adviseert in de kosten-batenanalyse over de BRO expliciet aandacht te besteden aan de regeldrukeffecten en duidelijk te maken hoe gerealiseerde (regeldruk)effecten zich verhouden tot initieel becijferde (regeldruk)effecten.

Dictum

Gelet op bevindingen en adviespunten is het eindoordeel van ATR bij de voorgenomen wijziging van het Besluit Basisregistratie ondergrond (vierde tranche):

Het voorstel indienen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en gaat er vanuit dat in het definitieve voorstel wordt toegelicht op welke wijze u met onze adviespunten rekening hebt gehouden.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris